

Czesław Gerard Toboła

Seksualność młodzieży
niedostosowanej społecznie
z lekką niepełnosprawnością intelektualną
przebywającej w młodzieżowych
ośrodkach wychowawczych

Poznań 2024

Poznańska Akademia Medyczna NS im. Księcia Mieszka I

Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział 1	
Seksualność człowieka w kontekście normy intelektualnej oraz lekkiej niepełnosprawności intelektualnej	11
1.1. Seksualność w rozważaniach Michela Foucaulta	11
1.2. Wybrane teorie seksualności człowieka	15
1.3. Modele seksualności człowieka	17
1.4. Seksualność człowieka w kategoriach normy seksualnej – od historii do współczesności	22
1.5. Najczęściej spotykane parafilie seksualne u człowieka i ich charakterystyka	28
1.6. Orientacja seksualna vs. tożsamość seksualna człowieka i jej charakterystyka	29
1.7. Seksualność człowieka z niepełnosprawnością intelektualną	33
Rozdział 2	
Człowiek z niepełnosprawnością intelektualną w literaturze przedmiotu	41
2.1. Niepełnosprawność intelektualna – wybrane definicje	41
2.2. Współczesne podejście do niepełnosprawności intelektualnej	50
Rozdział 3	
Niedostosowanie społecznie w literaturze przedmiotu	53
3.1. Pojęcie niedostosowania społecznego oraz zaburzeń w funkcjonowaniu człowieka niedostosowanego społecznie – przegląd teorii	53
3.2. Resocjalizacja młodzieży niedostosowanej społecznie w warunkach młodzieżowych ośrodków wychowawczych	58

Rozdział 4	
Metodologiczne podstawy badań własnych	63
4.1. Przedmiot, cel i miejsce badań oraz opis badanej problematyki	63
4.2. Problemy badawcze	64
4.3. Zmienne zależne i niezależne – główne i szczegółowe	66
4.4. Charakterystyka narzędzi badawczych zastosowanych do pomiaru zmiennych szczegółowych	70
4.5. Procedura badań	73
4.6. Etyczny wymiar badań w obszarze seksualności	73
Rozdział 5	
Seksualność młodzieży niedostosowanej społecznie z lekką niepełnosprawnością intelektualną oraz w normie intelektualnej przebywającej w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych – badania własne	75
5.1. Charakterystyka miejsca badań, grupy badanej oraz dobór osób do badań	76
5.2. Orientacja socjoseksualna osób badanych	80
5.3. Wybrane zachowania seksualne, wybrane odchylenia seksualne i wybrane preferencje seksualne osób badanych	90
5.4. Związek między wybranymi zachowaniami seksualnymi, wybranymi odchyleniami seksualnymi oraz wybranymi preferencjami seksualnymi a samooceną oraz kontrolą emocji osób badanych	156
5.5. Tożsamość seksualna osób badanych	180
5.6. Tożsamość seksualna i jej związek z samooceną oraz kontrolą emocji	185
Zakończenie	187
Rekomendacje dla praktyki seksuologicznej i resocjalizacyjnej	191
Bibliografia	193
Aneks	197
- Kwestionariusz Wywiadu – Metryczka (KWM)	197
- Kwestionariusz Wybranych Zachowań Seksualnych, Wybranych Odchyleń Seksualnych i Wybranych Preferencji Seksualnych (KWZSWOSiWPS)	198
- Kwestionariusz Tożsamości Seksualnej (KTS)	203